

De hoogteverschillen in de wijk zijn duidelijk te zien aan het fietspad dat de wijk van oost naar west doorkruist. De fietsers op de foto rijden op de brug over de waterpartij vanuit de richting van het laaggelegen deel van de wijk. Bestaande bomen en houtwallen zijn zoveel mogelijk geïntegreerd in het ontwerp. De eiken in het hoger gelegen deel van de wijk dragen zo direct bij aan het bosachtige karakter ervan. De bloemrijke kruidenvegetatie komt in de hele wijk terug en geeft de wijk een natuurlijk karakter.

Een parkstrook met een grote waterpartij vormt het hart van de wijk Egelshoek. Het park scheidt het hoger gelegen bosachtige deel van de wijk dat op een strandwal ligt, van het lager gelegen deel van de wijk dat op een oude strandvlakte gebouwd is. De wijk heeft een gesloten watersysteem en de vijver heeft hierin een waterbufferende en waterzuiverende werking. In het water ligt een ovaal, groen schiereiland waar een mengsel van bloeiende planten groeit.

DUUR
ZAAM
ont
werpen

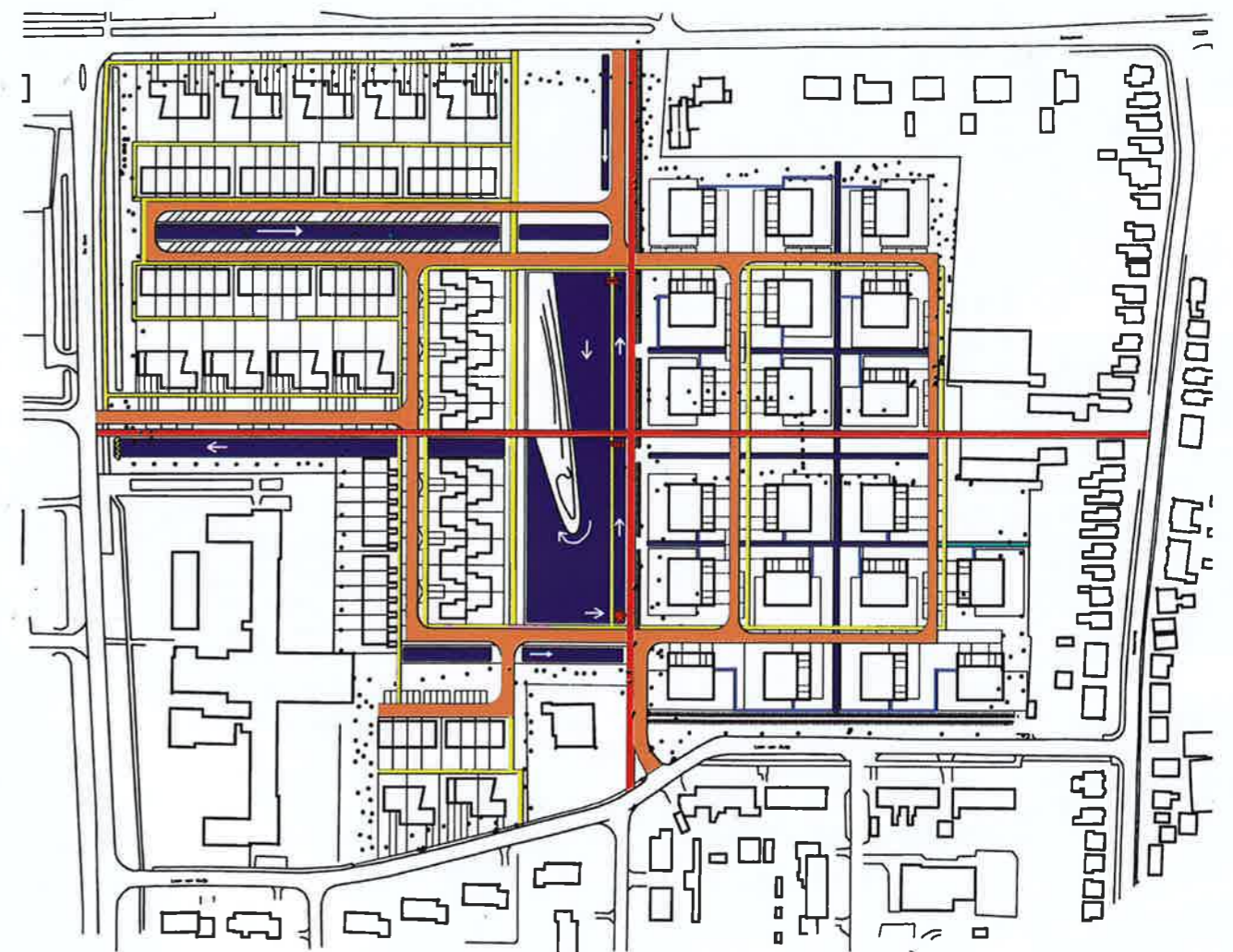
Op de grens van beboste strandwal en natte weide

Alweer vijftien jaar geleden, toen duurzaam ontwerpen nog nieuw was, ontwierp stedenbouwkundig en landschapsarchitectuur bureau HOSPER het project Egelshoek in Heiloo. In deze woonwijk met gesloten waterbalans is dan ook veel pionierswerk verricht.

Tekst Peter Bennink Beeld Gerdien de Nooy

De wijk Egelshoek op een voormalig sportterrein in Heiloo, is een vroeg voorbeeld van een woonwijk waarin duurzaamheid centraal staat. De woningen zijn volgens de principes van DuBo gebouwd en beschikken onder meer over een warmtepomp; een deel van de woningen heeft een sedumdak.

De wijk ligt op het grensvlak van een oude strandwal en een strandvlakte. De overgang van hoog en droog en laag en drassig loopt als gevolg hiervan dwars door de wijk. Een parkstrook met een grote waterpartij, met daarin een langgerekt, ruigbegroeid schiereiland, vormt

Op de strandwal zijn zogenaamde bosvilla's gebouwd. Elk blok telt meerdere appartementen. De bewoners kunnen onder de woning parkeren en de benedenwoningen hebben een tuin. Rondom elke tuin staat een beukenhaag die door de bewoners zelf wordt onderhouden. Deze woningen gelden als voorbeeldproject van DuBo (Duurzaam Bouwen). De blokken van twee verdiepingen hebben een sedumdak, de woningen worden verwarmd met een warmtepomp en het regenwater wordt allemaal opgevangen in de wijk.

<

Woningen gelegen aan de Alle Hospervijver, genoemd naar de in 1997 overleden (landschaps) architect Alle Hosper, naamgever van het bureau en een van de ontwerpers van Egelshoek. In het laaggelegen deel van de wijk is in aanmerkelijk hogere dichtheden gebouwd dan in het deel met de bosvilla's. Privé en publiek domein zijn hier gescheiden met hagen van *Ligustrum*. Doordat de vele verschillende bewoners zelf het onderhoud doen en een aantal bewoners de hagen van *Ligustrum* vervangen heeft door iets anders, is de eenheid hier langzamerhand verloren gegaan.

<

Een haag van *Acer campestre* begeleidt het fietspad dat achter de vijver langs loopt. De waterpartij kent twee niveaus. Het hoge gedeelte dient als schoonwaterberging. Deze waterbuffer is verbonden met het veel grotere lagere deel door middel van een pomp. Hier wordt het water gezuiverd door waterplanten en is door verschillen in diepte een gunstige habitat gecreëerd voor amfibieën. Over open roosters kun je boven het water lopen evenwijdig aan het hoge vijverdeel. De waterpartij heeft rondom een strakke omlijsting die contrasteert met de ruige begroeiing van bloeiende kruiden op het eiland en de taluds langs de vijver.

<

HOSPER landschapsarchitectuur en stedenbouw

Hanneke Kijne

Aantal medewerkers 16

Vestigingsplaats Haarlem/Stockholm

Werkgebied Internationaal

Projecten Wilhelminapark Leeuwarden; Landschapspark Rhoo; Meijepark & Zuidhoek in Nieuwkoop

Website www.hosper.nl

Bureau HOSPER: „HOSPER beschouwt landschapsarchitectuur en stedenbouw als twee aspecten van eenzelfde vakdiscipline. In de plannen zoekt het bureau naar evenwicht tussen economische en ecologische ontwikkelingen. Aan de door ons ontworpen raamwerken van openbare ruimte, water en groen koppelen we meer en meer duurzame thema's. Daarbij gaat het niet alleen om ecologische duurzaamheid, maar ook om sociale en economische duurzaamheid. Zo krijgen de stad en het landschap veerkracht in de voortdurende veranderingsprocessen.”

het middelpunt van Egelshoek.

Het historisch landschappelijke verschil tussen de verschillende gedeelten van de wijk is uitgebuit en geaccentueerd door de stedenbouwers en landschapsarchitecten. Op het hoger gelegen gedeelte is een bosachtige omgeving gecreëerd. Tussen de bomen staan zogenaamde bosvilla's bestaande uit blokken van meerdere appartementen.

In het lager gelegen gedeelte is in hogere dichtheden gebouwd. Hier is sprake van een rechthoekige strokenverkaveling met een stelsel van watergangen. De waterpartij ligt in het lage gedeelte, maar tegen de strandwal aan en markeert zo de grens tussen de twee.

Lange termijn

In de periode 96-98 werkte landschapsarchitecte Hanneke Kijne van HOSPER aan het project Egelshoek. Nadat de wijk

was opgeleverd, is ze er al lange tijd niet geweest. Stedenbouwkundige projecten zoals Egelshoek worden echter gebouwd voor de lange termijn. Daarom is het volgens Kijne nu een mooi moment om te bekijken hoe de wijk wordt gebruikt en hoe de destijds bedachte oplossingen in de praktijk uitpakken.

Een rondwandeling in de wijk leert dat het totale plaatje overeind is gebleven. Wel zijn hier en daar zijn bepaalde elementen in de loop der tijd vervangen, of is het beheer anders dan destijds voorzien door de ontwerpers. Zo waren er oorspronkelijk parkeervakken van honingraatprofielen waar gras doorheen moest groeien. Deze zijn voor een groot deel vervangen door vakken van betonklinkers. De wadi's zijn dit jaar niet kortgemaaid, maar staan vol met een kruidachtige begroeiing. De hoofdstructuur functioneert echter naar behoren, >

Egelshoek Heiloo

Locatie Laan van Muijs, Heiloo

Opdrachtgever Gemeente Heiloo

Ontwerpteam Architectenbureau Duinker van der Torre, Projectontwikkelaar J.G. Nelis

Oppervlakt 7,7 ha

Ontwerp 1996-1998

Aanleg 1998-2001